

tíðindablaðið

Útgevari: p/f sosialurinn

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politikur- og fyrirtakeblaðstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

sosialurinn

Argjavegur 26
Postmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Í DIMMALÆTTING fyri leygardagin roynir lögmaður at endavenda tí, sum vit søgdu her í blaðnum um uttanlandsskuldina fyri nøkrum døgum síðani.

KORTINI KANN lögmaður ikki renna frá tí veruleika, at uttanlandsskuldin, sum við árslok í 1980 var komin uppá 900 mió. kr., var komin uppá 2200 mió. kr. trý ár seinni og at henda kemur uppá 300 mió. kr. við árslok í ár.

FLEIRI FERÐIR hevur lögmaður roynt at givið fólki ta fatan, at landskassin ikki hevur gildið rentur og kurstap og at hetta er orsøkin til at uttanlandsskuldin er alsamt vaksandi, men hetta er tað tóma mæsn. Á tingi hevur landsstýrismaðurin í figgjarmálum váttað, at landskassin altíð hevur gildið rentur, kurstap og avdráttir av sínum lánum og hann legði dent á, at hetta var tilfellið bæði nú og undir seinasta landsstýri.

FYRI AT FÁA tað røttu myndina, er tað rætt at seta uttanlandsskuldina í mun til eitt ella annað, t. d. í mun til tær inntøkur færoyska samfelagið hevur í útlandum ella í mun til landsins figgjarlóg. Vit hava áður sett hesi tøl upp. Úrslitið varð, at í mun til inntøkurnar í útlandum og í mun til figgjarlógina var uttanlandsskuldin størri við árslok 1974 enn hon var við árslok 1980. Og við árslok 1982 var hon aftur størri enn við árslok 1980.

TANN NAKNI OG beiski veruleikin er, at uttanlandsskuldin eftir trimum árum er vaksin úr 900 uppá 2200 mió. kr., og at hon tá fyra ár eru liðin verður 3000 mió. kr. So kunnu vit altíð

vera ósamdir um, annaðhvørt tæy nýggju uttanlandslánini eru farin til framleiðsluskapandi ilögur í størri mun enn tæy gomlu uttanlandslánini fóru. Ganga vit ein túr niðan á Háls í Havn so siggja vit at har eru munandi ilögur gjørdar í stórar bygningar. Í bygningar, sum onki framleiða, men innflyta og selja.

HAR LIGGUR SO ein partur av teimum nýggju uttanlandslánum. Ein annar partur er sjálvandi farin til ilögur í vinnutól. Hesum kann ongin nokta fyri. Men talan er um slík vinnutól, ið bert skapa fá arbeiðspláss í mun til ilögurnar, sum gjørdar eru. Uttanlandslánini, sum tikin vórðu undir seinastu samgongu, vórðu í stóran mun nýtt til ilögur í vinnutól, sum góvu stórt tal av arbeiðsplássum. Í fiskiskíp og í fiskiðnaðarvirki og onnur iðnaðarvirki.

TÁ INNTØKURNAR hjá tí almenna eru meira enn tvífaldaðar eftir bert trimum árum, so er hetta fyri ein part úrslit av teimum ilögum, sum vórðu framdar undir seinasta landsstýri, og sum vórðu figgjaðar við lántøkum uttanlands. Og hetta sigur ikki so lítið. Hetta sigur okkum at tær uttanlandslántøkurnar vóru megintreytin fyri tí framleiðslu og tí útflutningi vit hava í dag.

SANNLEIKIN ER ikki til at reingja. Tað átti sjálvt lögmaður at viðgingið. Tað dugir ikki, at ein persónur, sum undir seinasta landsstýri setti uttanlandsskuld í samband við alt tað ónda, nú skal lovfriða somu uttanlandsskuld bert tí henda er nærum trýfaldað eftir trimum árum.

Sveik næmingarnar

Próvtøkunæmingar í Hoydølum offraðir fyri uppílegging fólkafloksins í danskan partapolitikk

Tað, at fólkatingsmaður fólkafloksins nú av álvara er farin at leggja seg út í danskan politikk er ikki bert eitt lyftisbrot, men hetta gongur eisini út yvir hansara næmingar í Hoydølum.

Sum áður frásagt í Sosialinum hevur fólkafløkkurin nú brotið eitt hitt fremsta lyftið, hann gav veljarunum undan fólkatingsvalinum: ikki at leggja seg út í danskan politikk.

Tvørturímóti øllum lyftum hevur fólkatingsmaðurin latið seg brúka sum atkvøðuneyt hjá konservativu stjórnini hjá Schlüter. Óli, sum annars at kalla ikki visir seg í fólkatingsinum, situr klárur í Føroyum og biður eftir, at Schlüter skal senda boð eftir honum, tá Schlüter hevur brúk fyri kitti til sína svørtu afturhaldssamgongu, ið rivnar fyri hvønn dag.

Men eitt er, at Óli Breckmann við sínum kittvirksemi ger danska fólkinum stóran skaða, tí fyri hvarja ferð hann letur seg brúka av Schlüter, fær sakleysa danska fólkið uppaftur tyngri byrðar at knógva undir. Annað er tað, at skaðiliga fólkatingsvirksemi hansara nú av álvara er farið at ganga út yvir næmingar hansara í Hoydølum.

Sum kunnugt situr Óli framvegis í fullum starvi sum lærari í Hoydølum, hóast hann bæði er full-time blaðstjóri, full-

time tingmaður og stikk-i-renddregur hjá Poul Schlüter hálva tíð fyri fulla lön.

Hetta hava nú næmingarnir hjá fólkatingsmonnum noyðst at sviða fyri. Mánadagin skuldi Óli Breckmann havt verið í Hoydølum og fært næmingar upp til endaliga próvtøku, men har var eingin Óli. Hann sat niðri í fólkatingsinum djúpt blandaður upp í danskan partapolitikk. Í staðin fyri Óla, varð so annar lærari settur at eksaminera næmingarnar upp til endaliga próvtøku.

Nógv undrast á, at hetta kann lata seg gera, tí vanligt er tað eitt krav, at næmingarnir kenna tann lærara, sum skal eksaminera teir. Hetta, at næmingarnir ikki kenna læraran, sum eksaminera teir, kann ikki annað enn skapa eina ótrygga próvtøkustøðu. Somuleiðis siga próvtøkureglurnar, at próvtøkan skal endurspeglja undirvísingina og tað verður í millum skúla-fólk spurt, hvussu hetta kann lata seg gera, tá næmingarnir verða eksamineraðir av heilt øðrum lærara enn honum, sum hevur undirvíst teimum til dagligt.

Hetta, sum her er hent, er eitt gott dømi um, hvussu víðar ræsur Óli Breckmann hevur frá myndugleikunum. Hetta er eisini eitt prógv um, at tá tað snýr seg um at leggja seg út í danskan partapolitikk, er fólka-

við-merkingar

flokkurin til reiðar at ofra alt, sjálvt framtíðina hjá teimum næmingum, sum frammanundan hava havt ta tungu byrðu at striðst við Óla Breckmann sum lærara.

Tað er í dag nógv sum undrast á, at rektari og fyrisiting lata hetta ganga og ein kann somuleiðis spyrja, um hætta hevði gingið, um tað var einhver annar, sum loyvdi sær ein tilikin atburð.

Politikarar og skúla-fólk, sum Sosialinum hevur havt samband við um hesa ábyrgdarleysu svika-gerð Breckmanns mótvægis próvtøkunæmingunum, eru á einum máli um, at hetta eigur at fáa fylgjur. Er tað so, at landsskúla-fyrstitingin hevur góðkent, at próvtøkunæmingarnir verða ofraðir fyri, at Óli til eina og hvarja tíð skal kunna luttaka í innanhýsis donskum flokspolitikki, so má landsskúlaráðið taka hetta mál upp sum skjótast.

Henda gøla, sum uppílegging fólkafloksins í danskan partapolitikk, hevur ført til, er enn eitt av óteljandi dønum um, hvussu óálitandi fólkafløksmenn eru. Samstundis hevur henda gøla verið ein dýr læra fyri næmingarnar, sum Óli Breckmann hevur sviðið so dyggiliga í eini løtu, hvar teir mest hava brúk fyri stuðli frá sínum lærarum.

Arbeiðshátturin hjá einum falsara

Tað var áhugavert í blaðnum leygardagin at siggja Jan greiða frá, hvussu Dagblaðið nýtir lygnina sum reiðskap. Sjálvt tá talan er um myndir, sum annars ikki sigast at unna lógva, slær muran og kynið ígjøgnum.

Tað er so, at neyvnan nakar blaðmaður í okkara parti av heiminum hevur so miðvíst nýtt ósannindi í sínum arbeiði, sum tann nevndi blaðmaðurin.

Her skal bert verða tikið eitt dømi afturat, sum annars er sera eyðkent fyri arbeiðslagið. Í seinastu viku sende Felagið Føroyar-Sovjet eina yvirlýsing til blaðini, og henda yvirlýsing verður kommentað í DB tann 16. maí, og har hevur hesin blaðmaður sína útleigging av tí, sum verður sagt í yvirlýsingini. M. a. verður sagt:

Og fyrr so »passiva»

felagið í politiskum spurningum, kallar nú allar atfinningar móti Sovjet »útspilling, grundleysar illtánkar, grov sjíkana, grundleysar dálkingar, siðleyst orðaskvaldur, forfylging og rasisma.»

Hyggja vit so at sjálvari yvirlýsingini, hvat stendur so har. Jú, m. a.: ... Grovum, grundleysum dálkingum og siðleysum orðaskvaldi móti nevnd-

Framhald á síðu 16